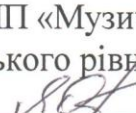

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра джазу та популярної музики

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОПП «Музичне мистецтво»
бакалаврського рівня вищої освіти,
доцент Я. Олексів
25 червня 2021 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

 Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор
 М. КУШНІР
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЖАЗОВЕ СОЛЬФЕДЖІО»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Профілізація	Джазове фортепіано; Джазові оркестрові інструменти; Спів джазовий; Спів естрадний
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.10.7, ОК 3.11.8, ОК3.12.9)
Загальний обсяг	4 кредитів ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-2 семестри
Факультет	Фортепіано, джазу та популярної музики
Форма навчання	Денна

Львів – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Джазове сольфеджіо» для профілізацій «Джазове фортепіано», «Джазові оркестрові інструменти», «Спів джазовий», «Спів естрадний» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

БЕРКІЙ Ольга Володимирівна - доцент кафедри джазу та популярної музики,
кандидат мистецтвознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри джазу та популярної музики
від _18_ червня_ 2021 р., протокол № 5.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Джазове сольфеджіо» є формування всебічно розвиненого музиканта через розвиток комплексу музичних здібностей (внутрішнього слуху ладового, метро-ритмічного, гармонічного та музичної пам'яті), творчої активності, культури інтонування та музично-естетичного смаку, а також здатності самостійно мислити і критично оцінювати явища мистецтва.

В курсі джазового сольфеджіо традиційні форми і методи теоретичного музикознавства трансформуються, доповнюються новими компонентами, обумовлюються феноменом джазового мистецтва, що має власну виразну мову, інтонаційний стрій, ритмічну енергетику, характерні мелодичні звороти, барвисті звукові співставлення, непередбачувану, імпровізаційну, нарочиту, навіть ексцентричну манеру викладу. Успішна реалізація завдань джазового сольфеджіо можлива при наявності міжпредметних зв'язків із суміжними дисциплінами естрадно-джазового напрямку, а саме, осмисленого сприйняття форм і засобів музичної виразності, знання витоків джазової музики, історії її розвитку, джазової гармонії, володіння фортепіано, а відтак, постійного збагачення власного слухового багажу, виховання відчуття стилю й художнього смаку.

Пріоритети форм та методів роботи у курсі джазового сольфеджіо безпосередньо залежні від ієрархії джазових цінностей, серед яких дослідники відзначають свінг, імпровізаційність, блюзове інтонування та формотворення.

Завдання курсу

- розвинути музичний слух (мелодичний, гармонічний, поліфонічний), музичну пам'ять, музичну уяву (відтворюючу та творчу), навички чистого інтонування, відчуття ритму, зокрема, поліритмії;
- надати студентам теоретичні і практичні знання в царині джазового інтонаційного строю;
- опанувати основний масив типових джазових зворотів, ідіом, патернів, стандартів різного рівня звуковисотної організації та метроритмічної складності;
- розвивати метро-ритмічні навички та засвоїти специфічну джазову манеру - свінгування;
- засвоїти комплекс музично-виразових засобів у їх взаємозв'язку: мелодика, гармонія, фактура, голосоведення, формотворення;
- оволодіти навичками транскрибування та співу з акомпанементом за буквеними позначеннями;
- писати музичні диктанти на матеріалі джазової музики;
- поєднувати різні форми роботи як традиційні (сольфеджування, слуховий аналіз гармонічних послідовностей, інтонаційні вправи, диктант, спів з листа),

так і характерні для джазового напрямку (спів за буквеними позначеннями, транскрибування, розвиток модального мислення, колективна імпровізація).

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.** Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7.** Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК10.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.** Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК3.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК9.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.** Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК16.** Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.

РН2. Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН3. Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

РН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН12. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами															
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс				II курс				III курс				IV курс			
						Всього	у тому числі:				С е м е с т р и															
							лекційні	індивідуальні	практичні		1	2	3	4	5	6	7	8								
									Кількість тижнів в семестрі																	
								15	15	15	15	15	15	15	15	15	15									
Джазове сольфеджіо	2	1		4	120	60	-	-	60	60	2	2														

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
I		4	120	60			60	60
	1	2	60	30			30	30
	2	2	60	30			30	30
II								
	3							
	4							
III								
	5							
	6							
IV								
	7							
	8							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 1 семестр

	<i>Зміст роботи</i>	<i>Ауди торні годин и</i>	<i>Самос тійна робот а</i>
Акорди	7 видів септакордів і sus (від звуку). Септакорди натурального мажору, мелодичного мінору вгору, вгору-вниз- вужиком. Золота секвенція в мажорі та мінорі (чергування 7-3\4, вгору, вужиком, в тональностях до 4-х знаків.	4	3
Лади	Блюзовий лад, модуси натурального мажору та мелодичного мінору: 1)в ладу, 2)від звуку – одноіменні, 3)від темного до світлого і навпаки	4	3
Вправи:	«Сірко». З текстом та сольфеджування. Вправи 4-15 на стор. 29-36 посібника «Bob Stoloff - Scat! Vocal Improvisation Technoloques» 12-Bar Blues Exercises № 1-7 стор. 35-38.- з акомпанементом. WB по квінтовому колу стор. 91, 94 з акомпанементом. Патерн II-V з акомпанементом стор. 38-39.	5	4
Напам'ять	Billies Bounce, Black Orpheus (T), Fly me to the moon	5	4

стандарти:	(T), Blue monk, Tenor, Madness, Now`s the time (T), Autumn leaves (T), Blue Bossa (T), I got rhythm (T), All of me, Satin Doll (T), Someday my prince will come, St/Thomas, Basin Street Blues, Blue moon, Bye,bye Blackbird (T), Cottontail, Don`t get around much Anymore, Doxy, Misty, Mood Indigo, My Little Suede Shoes (T).		
Блюзи:	Blues For The Bean, Blues For Boots, Blues For Mr. Hardy- Bob Stoloff Blues Scftitudes	4	4
Ритмічні вправи	Ритм-етюди: 1-4 посібник «Bob Stoloff - Scat! Vocal Improvisation Technoloques» Конокол 2	4	4
Слух	інтервали, ступені в мажорних та мінорних ладах, акорди, лади, гармонічні послідовності Диктанти, Транскрипт блюзу, септакорди з надбудовами та альтераціями, модуси натурального мажору і мелодичного мінору, блюзовий.	4	4
	Підготовка до підсумкового контролю (залік)		4
	Всього годин	30	30

2 семестр

	<i>Зміст роботи</i>	<i>Аудиторні години</i>	<i>Самостійна робота</i>
Акорди	Акорди з додатковими та альтерованими тонами, Обернення септакордів. Септакорди гармонічного мінору вгору, вгору-вниз- вужиком. Акордові послідовності.	4	3
Лади	Бібопові, зменшені, цілотонова гама. модуси гармонічного мінору: 1)в ладу, 2)від звуку – одноіменні, 3)від темного до світлого і навпаки.	4	3
Вправи:	16-Bar Pentatonic Exercises с – посібник «Bob Stoloff Blues Scftitudes» с. 31-32. Aebersold, патерни Патерн II-V з акомпанементом стор. 40-41 II-V Pattern Etude с. 46 -	5	4

Напам'ять стандарти:	On the trail, On the Suuny Side of the street, Oh, Lady be Good, Our Love is here to stay, Perdido, Scrapple from the Apple, Solar, Someday my prince will come, St/Thomas	5	4
Блюзи:	Lord Paddington Blues Bob Stoloff Blues Scftitudes, Columbo Blues , Blues for Kramer , Blues For Mr. Mason, Blues For Mon Ami .	4	4
Ритмічні вправи	Конокол 3,4,5.	4	4
Слух	Диктанти, Транскрипт Гармонічні послідовності. Септакорди з надбудовами та альтераціями, модуси натурального мажору і мелодичного мінору, блюзовий.	4	4
	Підготовка до підсумкового контролю (екзамен)		4
Разом		30	30

Послідовність проходження пропонованих тем змістових модулів регулюється викладачем в залежності від рівня підготовленості навчальної групи та ступеня опанування матеріалу.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з поточного та семестрового контролю

Оцінка роботи бакалавра складається із сумарного результату оцінювання різних форм роботи (інтонування, сольфеджування, ритм, слух), а також відвідування лекцій, активності на занятті і виконання самостійної роботи.

Вид навчальної роботи		Оціночні бали (за об'єм роботи)		Всього (максимум)
За семестр				<u>100</u>
<i>поточний контроль</i>				70
Відвідування лекцій за семестр		0-5		5
Інтонування	Акорди	0-5	0-15	15
	Лади	0-10		
Сольфеджування	вправи	0-10	0-30	30
	блюзи	0-10		
	стандарти	0-10		
Ритм		0-10	0-10	10
Слух		0-10	0-10	10
<i>підсумковий контроль</i>				30
Відповіді на запитання:				30
Інтонування		0-5		
Сольфеджування		0-10		
Ритм		0-5		
Слух		0-10		

Відмінно, А (90-100 балів)

Бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж у практиці, відвідування не менше ніж 90 % від кількості занять.

Дуже добре, В (82-89 балів)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, відвідування не менше ніж 85 % від кількості занять. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки, відвідування не менше ніж 80 % від кількості занять.

Задовільно, D (64-73 балів)

Виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати, відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять.

Достатньо, E (60-63 балів)

Виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок (26-30 балів). Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему, відвідування не менше ніж 70 % від кількості занять.

Незадовільно FX (35-59)

Невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу, відвідування менше ніж 50 % від кількості занять.

Незадовільно F (0-34)

Невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології, відвідування менше ніж 30 % від кількості занять.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Берак О. Школа ритма. М., 2003.
2. Калашник П., Булгаков Л. Музичні диктанти; мелодії для гармонізації. К., 1982
3. Копелевич Б. Музыкальные диктанти. Эстрада и джаз. М.: Музыка, 1990.
4. Копелевич Б. Сольфеджио. Учебно-методическое пособие для учащихся музыкальных училищ (эстрадные специальности). М., 1976.
5. Маркин Ю. Джазовая импровизация. М.: Музыка, 1994.
6. Маркин Ю. Школа джазовой импровизации. Часть 1. Теоретический курс. – М. : Mir Knig, 2008.
7. Молотков В. Джазовая импровизация на шестиструнной гитаре. К. : Музична Україна, 1989.
8. Саульский Ю. Чугунов Ю. Мелодии Советского джаза. М., 1987.
9. Серебряный М. Диктанти на основе эстрадной и джазовой музыки. Киев, 1989.
10. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки. К. : Музична Україна, 1991.
11. Симоненко В. Лексикон джаза. К.: Музична Україна, 1981.
12. Симоненко В. Мелодии джаза. Антология. Киев, 1984.
13. Степурко О. Трубоч в джазе. М. : Советский композитор, 1989.
14. Царенко Г. Интонационные упражнения в блюзовом ладу. Методическая разработка для эстрадных училищ. М., 1985.
15. Чугунов Ю. Гармония в джазе [для фортепиано]. М.: Сов. композитор, 1988.
16. Чугунов Ю. Эволюция гармонического языка. М.: ИД Муравей, 1997.
17. Шмитц М. 25 джазовых инвенций для фортепиано. М., 2004.
18. Эстрадно-джазовое сольфеджио. Базовый курс / Сост. Карагичева И. – М. : Музыка, 2010.
19. Aebersold J. 500 miles high. Volume 95. New Albany, 2000.
20. Aebersold J. All time standards. Volume 25. New Albany, 1981.
21. Aebersold J. Autumn leaves. Volume 44. New Albany, 1989.
22. Aebersold J. Ballads. Volume 32. New Albany, 1984.
23. Aebersold J. Bill Evans. Volume 45. New Albany, 1990.
24. Aebersold J. Blues in all keys. Volume 42. New Albany, 1988.
25. Aebersold J. Charlie Parker. All bird. Volume 6. New Albany, 1976.
26. Aebersold J. Charlie Parker. Bird goes Latin. Volume 69. New Albany, 1995.
27. Aebersold J. Countdown to Giant Steps. Volume 75. New Albany, 1996.
28. Aebersold J. Dave Brubeck. In your own sweet way. Volume 105. New Albany, 2003.
29. Aebersold J. David Liebman. Contemporary standards & originals. Volume 81. New Albany, 1998.

30. Aebersold J. Dominant seventh workout. Volume 84. New Albany, 1999.
31. Aebersold J. Duke Ellington. In a mellow tone. Volume 48. New Albany, 1990.
32. Aebersold J. Favorite standards. Volume 22. New Albany, 1980.
33. Aebersold J. Freddie Hubbard. Volume 60. New Albany, 1993.
34. Aebersold J. Herbie Hancock. Volume 11. New Albany, 1978.
35. Aebersold J. How to play and improvise. Volume 1. New Albany, 1992.
36. Aebersold J. I got rhythm changes in all keys. Volume 47. New Albany, 1991.
37. Aebersold J. Joe Henderson. Volume 108. New Albany, 2004.
38. Aebersold J. John Coltrane. Volume 27. New Albany, 1983.
39. Aebersold J. Major & minor. Volume 24. New Albany, 1981.
40. Aebersold J. Miles Davis. Volume 7. New Albany, 1976.
41. Aebersold J. Minor blues in all keys. Volume 57. New Albany, 1993.
42. Aebersold J. Sonny Rollins. Volume 8. New Albany, 1976.
43. Aebersold J. Standards for singers. It had to be you. Volume 107. New Albany, 2003.
44. Aebersold J. The II/V7/I progression. Volume 3. New Albany, 1974.
45. Aebersold J. Thelonious Monk. Volume 56. New Albany, 1993.
46. Aebersold J. Turnarounds cycles, & II/V7's. Volume 16. New Albany, 1979.
47. Evans B. Fakebook. NY., 1996.
48. Jaffe A. Jazz harmony. Tubingen, 1996.
49. Leonard H. Real jazz book. Pennsylvania, 1998.
50. Sher C. The world's greatest fake book. San Francisco, 1983.
51. Stoloff B. Scat! Vocal improvisation techniques. Brooklyn, NY, 1996.
52. Stoloff Bob Blues Scftitudes
53. The little classical fake book. Milwaukee, 1992.
54. The new real book. Volume I. Petaluma, 1988.
55. The new real book. Volume I. Petaluma, 1988.
56. The new real book. Volume II. Petaluma, 1991.
57. The new real book. Volume II. Petaluma, 1991.
58. The new real book. Volume III. Petaluma, 1995.
59. The real book of blues. London, 1999.
60. The ultimate fake book. Milwaukee, 1996.